

-
-
-

IN MEMORIAM

IN MEMORIAM
Salih Jalimam
(1951–2019)

Vijest o smrti dr. Saliha Jalimama zatekla je sve koji su ga poznavali. Iako se dugo nosio s teškom bolešću, nadali smo se da će je pobijediti, kao što je to uspijevao bezbroj puta kada se susretao s preprekama i problemima koji su mu se javljali. Otišao je prerano, u trenutku kada je mogao dati najviše i najbolje rezultate svog predanog rada u koji je ulagao svu svoju energiju, znanje i ljubav, prema profesiji kojoj se sav bio posvetio.

Rodio se u Zenici 30. septembra 1951. godine. Gimnaziju je završio u rodnom mjestu, nakon čega upisuje studij historije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Već tokom studija pokazuje interes za historiju srednjovjekovne Bosne, što nije ostalo nezapaženo od njegovih nastavnika s kojima će kasnije prisno surađivati kao kolega. Pripada generaciji studenata koja je slušala predavanja kod onovremenih eminentnih profesora kao što su bili: Anto Babić, Desanka Kovačević-Kojić i Marko Šunjić – profesori srednjovjekovne historije. Nesumnjivo su oni utjecali na stručno profiliranje i opredjeljenje dr. Jalimama da se počne baviti razdobljem srednjovjekovne historije. Za diplomski rad je uzeo upravo temu iz tog razdoblja pod naslovom “Crkva bosanska u 15. vijeku – na primjeru testameta gosta Radina”, koju je uspješno odbranio 1. februara 1975. godine s najboljom ocjenom.

Nakon diplomiranja jedno vrijeme je radio kao nastavnik historije u osnovnoj školi u Zenici, da bi nešto kasnije prešao u Muzej grada Zenice na radno mjesto kustosa. Istovremeno upisuje postdiplomski studij na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu, smjer srednji vijek. Magistrirao je 1982. godine na temi “Susret franjevaca i dominkanaca na teritoriji srednjovjekovne bosanske države”.

Iako je tokom proteklog rata bio svestrano angažiran na raznim poslovima, stizao je da radi na prikupljanju i obradi građe koju će kasnije koristiti za izradu doktorske disertacije. Nakon što je 1996. godine bio izabran u zvanje višeg asistenta na Filozofskom fakultetu u Tuzli na predmetu Historija srednjovjekovne bosanske države, sav se posvetio izradi prijavljene doktorske teze pod naslovom “Djelatnost dominikana u srednjovjekovnoj Bosni”. Godine 1998. godine odbranio ju je na istom fakultetu pred komisijom kojom je predsjedavao prof. dr. Franjo Šanjek sa Zagrebačkog bogoslovnog fakulteta, koji u evropskim krugovima slovi kao najpriznatiji stručnjak za pitanja srednjovjekovne hereze u Evropi, s akcentom na Crkvu bosansku. Druga dva člana komisije bili su: prof. dr. Boris Nilević i prof. dr. Enver Imamović.

Godine 1999. izabran je u zvanje docenta na Filozofskom fakultetu u Tuzli. Od 2005. godine bio je angažiran na Pravnom fakultetu u Zenici na katedri Historija države i prava Bosne i Hercegovine. Godine 2006. na tom je fakultetu izabran u naučno-nastavno zvanje vanrednog profesora za naučnu oblast historijske nauke, a 2011. godine na istom fakultetu je izabran u zvanje redovnog profesora.

Kvalitet rada i opus koji je do tada stvorio dr. Jalimam prepoznale su i druge fakultetske institucije pa ga angažiraju za izvođenje nastave za njihove studente. U tom svojstvu predavao je na Pedagoškom fakultetu u Bihaću, Fakultetu humanističkih nauka u Mostaru i Pedagoškom fakultetu u Zenici.

Iako je bio pun obaveza koje podrazumijeva rad sa studentima, odazivao se pozivima da sudjeluje na brojnim kongresima i naučnim skupovima na kojima je prezentirao dostignuća svog rada u nauci. S obzirom na to da je bio afirmirani stručnjak za problematiku srednjovjekovne hereze i vjerske prošlosti srednjovjekovne Bosne, svaki njegov istup na tu temu ili objavljeni rad izazivao je veliki interes kod kolega.

Dr. Salih Jalimam je uz predavačku djelatnost obnašao niz drugih dužnosti. Bio je član Upravnog odbora Univerziteta u Zenici, član Senata

na istom Univerzitetu, zatim član Senata Bošnjačkog instituta u Sarajevu, član Savjeta BZK “Preporod” u Sarajevu, član Redakcije *Godišnjaka Društva historičara BiH*, član redakcije *Gračaničkog glasnika*, član Redakcije časopisa *Stav* (Sarajevo), zatim glavni i odgovorni urednik *Zbornika radova Pedagoškog fakulteta* i *Društvenih istraživanja* u Zenici itd.

Ono po čemu će se pokoljenja historičara sjećati dr. Salih Jalimama jeste rad na izučavanju historije srednjovjekovne Bosne s akcentom na njenim vjerskim prilikama. Marljivim radom i istančanom sposobnošću da iz raspoložive izvorne građe izvuče ono najbitnije i racionalno ga upotrijebi, dolazio je do rezultata čijom je interpretacijom znatno dopunio, a u puno slučajeva i korigirao neka dotadašnja tumačenja koja su ušla u historiografiju. Time je dao veliki doprinos boljem i ispravnijem poznavanju historije srednjovjekovne Bosne, s akcentom na njenu herezu, to jest Crkvu bosansku.

Naučni opus dr. Jalimama je širok i raznolik i može se podijeliti u nekoliko kategorija. Prvi njegovi objavljeni radovi odnose se na njegovo rodno mjesto – Zenicu: “Bibliografija radova o istoriji Zenice”, Zenica 1985; “Zenica (fotomonografija)”, Zenica 1986; “Putopisne bilješke i zapisi o zeničkom kraju”, Zenica 1991. i “Prošlost Zenice do 1941. godine”, Zenica 1996.

Dr. Jalimam je autor, kao i koautor, nekoliko monografskih djela. Prvi prilog mu je bio u monumentalnom djelu *Fojnica kroz vijekove*, Sarajevo 1987, potom *Vranduk – kraljevski grad*, Travnik 1996. i *Stolac od najstarijih vremena*, Stolac 2005.

Ipak, dr. Jalimam će najviše ostati poznat i priznat od budućih pokoljenja po opusu koji se odnosi na izučavanje vjerskih prilika u srednjovjekovnoj Bosni. Kako je naprijed rečeno, u žiži interesa bila mu je bosanska hereza, to jest bogumilstvo, a onda djelatnost katoličke crkve na ovim prostorima. Iz ove oblasti objavio je nekoliko naučnih priloga i knjiga: *Studija o bosanskim bogomilima*, Kalesija 1996 (dva izdanja); *Zapadnoevropski heretici i bosanski bogumili*, Sarajevo 1998; *Djelatnost*

dominikanaca u srednjovjekovnoj Bosni, Tuzla 1999; *Lastavica od bogomilskog zborišta do muslimanskog dovišta*, Zenica 1999. i *Duhovna susretanja*, Zenica 2006.

Kao profesor historije dr. Salih Jalimam je također autor nekoliko udžbenika i priručnika iz historije za niže i srednje škole, kao i za studente. Među tim djelima su: "Historija za V razred osnovne škole", Sarajevo 2003; "Historija za prvi razred gimnazije", Sarajevo 2003; "Istorijske osnove države Bosne i Hercegovine", Visoko 1994; "Izvori za istoriju srednjovjekovne bosanske države", Tuzla 1997. i *Državnopravni razvitak Bosne i Hercegovine*, Zenica 2008.

Prerana smrt kolege Saliha Jalimama nenadoknativ je gubitak za sve koji su ga poznavali, kao i za bosanskohercegovačku nauku. Otišao je u punoj snazi intelektualnog stvaralaštva. Utjeha je da je iza sebe ostavio respektabilan opus naučnih djela pa će i na taj način biti pamćen i cijenjen od budućih naraštaja historičara.

Prof. emeritus dr. Enver Imamović